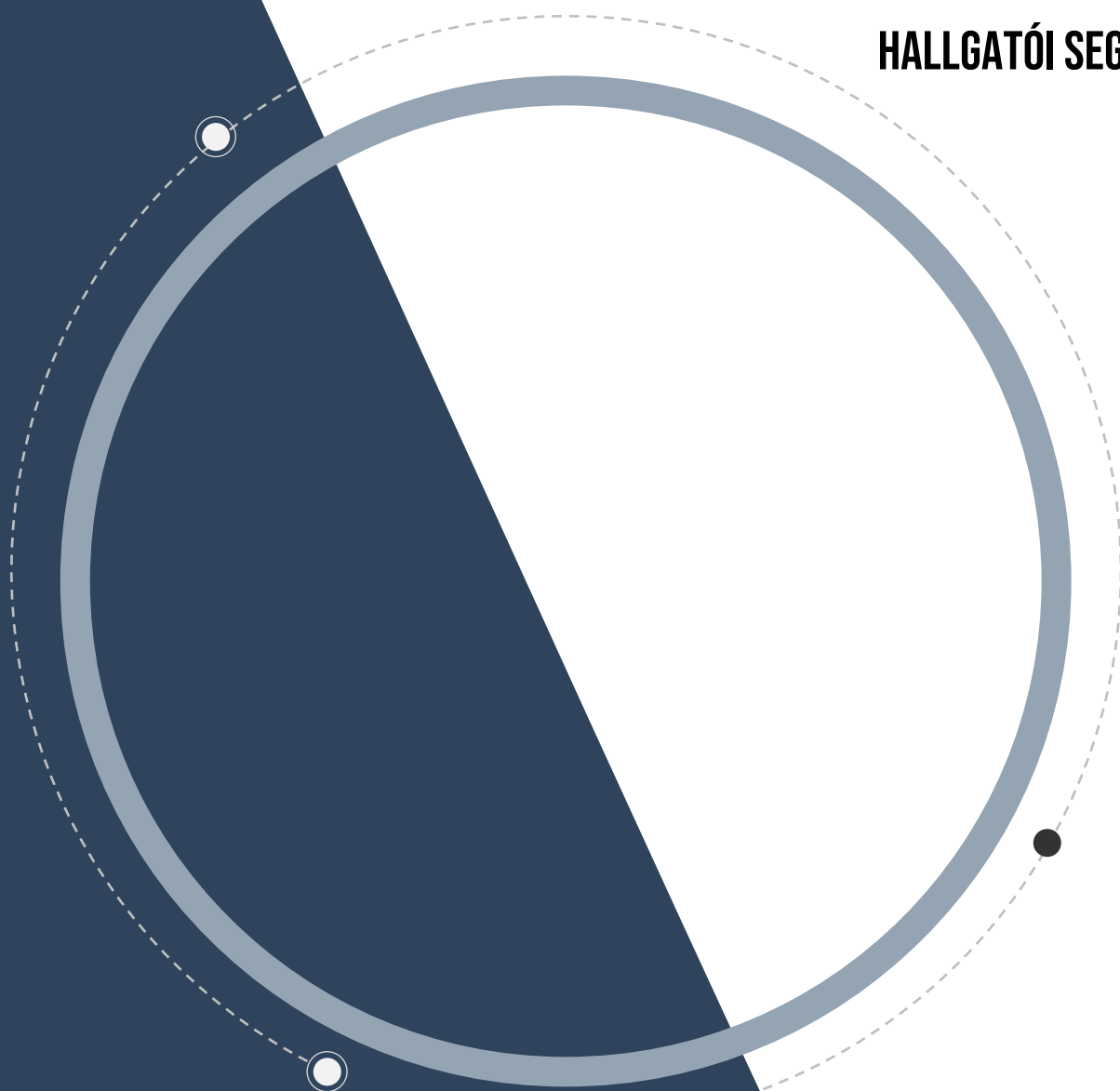

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 2.

ISKOLÁK ÉS TANULÓKÖZÖSSÉGEK

HALLGATÓI SEGÉDLET

PÁLYASZOCIALIZÁCIÓS GYAKORLAT 2. – ISKOLÁK ÉS TANULÓKÖZÖSSÉGEK

HALLGATÓI SEGÉDLET

Szerkesztő: Czető Krisztina, Rapos Nóra

Szerzők: Czető Krisztina, Lénárd Sándor

A kidolgozás folyamatában részt vett: Bajzáth Angéla, Czető Krisztina, Eszes Fruzsina, Koós Ildikó, Lénárd Sándor, Péter Petra, Rapos Nóra, Solymosi Katalin, Szabó Lilla, Szivák Judit, Tókos Katalin, Vincze Beatrix

TARTALOMJEGYZÉK

A pályaszocializációs gyakorlatokról.....	4
A féléves munka szervezése	6
A féléves munka feladatai 1.	10
A terepnapló	10
Jegyzet az iskola bemutatásáról.....	11
Megfigyelési jegyzetek az osztályfőnöki óráról.....	11
Megfigyelési jegyzetek a szakos óráról.....	11
Az óralátogatást követő megbeszélés jegyzetei.....	11
Megfigyelési jegyzetek a tanórán kívüli iskolai foglalkozásokról	12
Megfigyelési jegyzetek értekezletekről, szakmai együttműködésekről	12
Személyes reflexiók	12
A terepnapló elemei és formai sajátosságai.....	12
Az intézménylátogatások tervezett menete	13
1. alkalom: Csoportos látogatás az iskolában.....	13
2. alkalom: Kiscsoportos látogatás az iskolában	13
3. alkalom: Csoportos látogatás az iskolában.....	14
4. alkalom: Kiscsoportos látogatás az iskolában	14
A féléves munka feladatai 2.	15
Egyéni szemináriumi feladat: Elemző dolgozat.....	15
Az elemző dolgozat formai sajátosságai	16
Szakirodalmi ajánlások.....	16
A féléves munka értékelése	20
A szemináriumi jegy előfeltétele: Terepnapló elkészítése	20
A szemináriumi jegy	20
Az elemző dolgozat értékelése	20
A foglalkozás/tevékenység terv és kipróbálás.....	21
Prezentáció	21
Gyakori kérdések.....	22
Sablonok az iskolai terepmunkához	24

A pályaszocializációs gyakorlatokról

A pályaismereti és pályaszocializációs gyakorlat tartalmát és célját a [képzési és kimeneti követelmények](#) fogalmazzák meg. A gyakorlatok célja, hogy a „hallgatók tanári nézőpontból megfigyeljék az iskola világát, megfigyeljék az intézményi környezetet, infrastruktúrát, különböző iskolatípusokban tanórákon, illetve tanórán kívüli foglalkozásokon, iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola mint szervezet, mint munkahely működéséről, a visszajelzések alapján képet formáljanak saját pályaalakulásukról.”

CÉLOK

A pályaszocializációs gyakorlatok célja, hogy támogassa Önt a tanári szerepre való felkészülésben, a képzésben történő szocializációban. Ennek fontos állomása, hogy a korábbi években a mindennapjait meghatározó tanuló szerepből kilépve, tapasztalatot szerezzen az iskolai jelenségek tanári nézőpontból történő értelmezésére, valamint a különböző intézményi és tanári gyakorlatokat megismerve és elemezve, értelmezze, tudatosítsa saját pedagógiai tapasztalatait, és megfogalmazza tanári és szaktanári szerepértelmezéseit.

A pályaszocializációs gyakorlatok során célunk, hogy szervezett keretek között támogassuk a tanárrá válás során abban, hogy:

- (1) megismerhesse az iskola komplex világát, annak társadalmi meghatározottságát, szervezeti kereteit és működését, külső-belső kapcsolatrendszerét, és
- (2) elkezdje megismerni az egyes korosztályok, csoportok, valamint a csoportokon belül az egyes tanulók

kognitív-szociális sajátosságait, a nevelést-oktatást befolyásoló tényezőket,

- (3) valamint lépéseket tegyen saját tanári szerepének értelmezése, kialakítása felé.

A GYAKORLATOK

A képzés során Ön három pályaszocializációs gyakorlaton vesz majd részt, az osztatlan tanári képzésben – optimálisan a képzése 2., 3. és 4. félévében. A pályaszocializációs gyakorlat intézményi (iskolai) gyakorlatát, valamint az iskolai gyakorlatok előkészítését és a szakmai tapasztalatok feldolgozását támogató szemináriumot egy tárgyként hirdetjük meg, így összesen három tárgyat kell teljesíteni a pályaszocializációs gyakorlatokhoz kapcsolódóan.

A kurzusok iskolai gyakorlati része és a szemináriumi munka szorosan összekapcsolódik, így a gyakorlatot kísérő és a szemináriumot vezető oktató azonos lesz az adott kurzuson belül. Az intézményi gyakorlat és a szemináriumi munka teljesítése összekapcsolódik munkája során is.

2. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 1. – Tanár lesznek

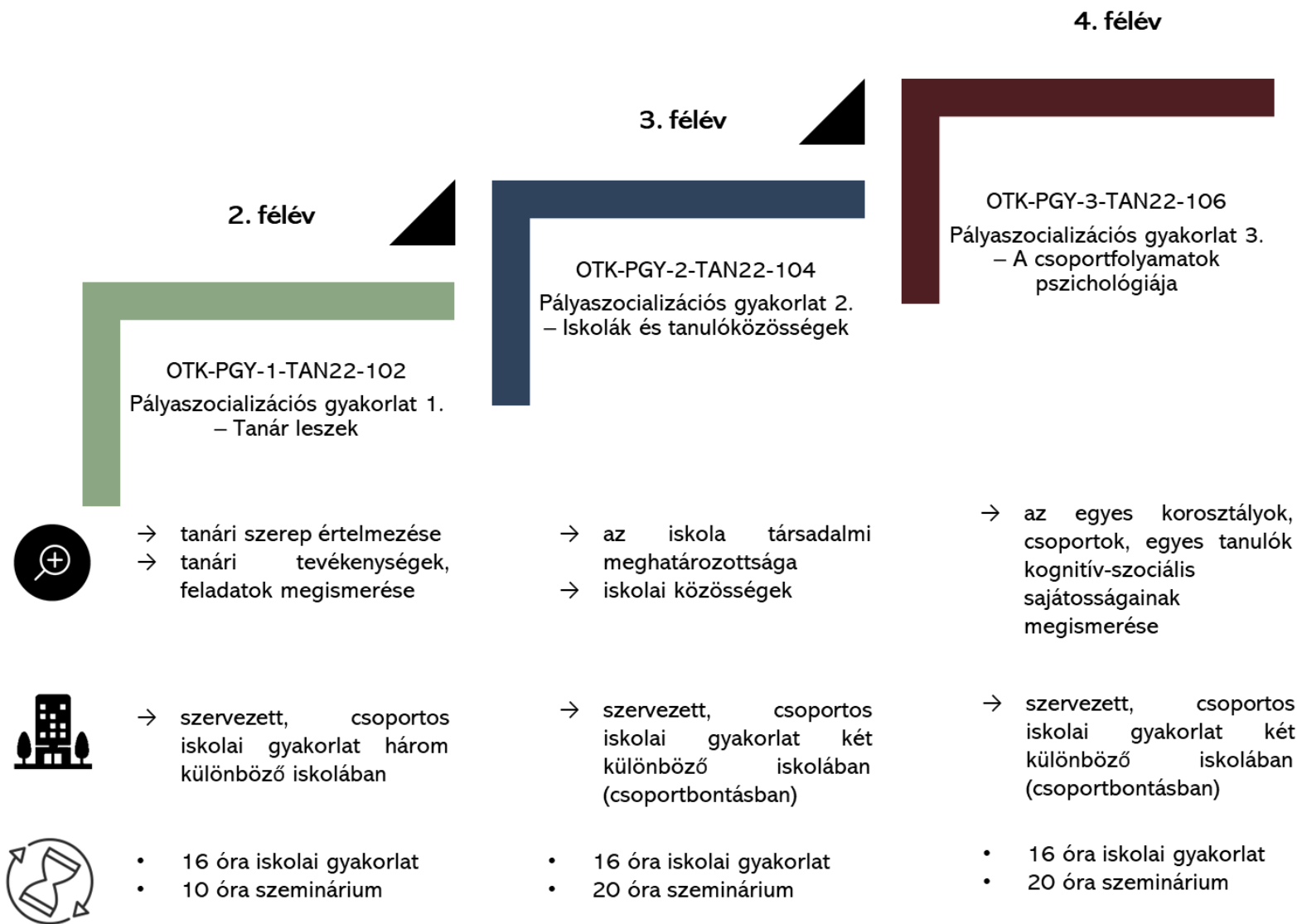
3. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 2. – Iskolák és tanulóközösségek

4. félév

Pályaszocializációs gyakorlat 3. – A csoportfolyamatok pszichológiája

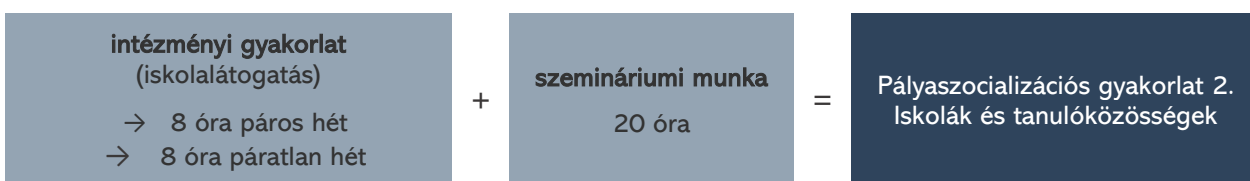
1 A féléves munka szervezése

A pályaszocializációs gyakorlatok közül a második kurzus a *Pályaszocializációs gyakorlat 2. – Iskolák és tanulóközösségek* tárgy. A képzés elején, a gyakorlatok második állomásán ez a kurzus is kiemelten támogatja a hallgatók tanárképzési tanulmányokra való felkészülését, képzés alatti szakmai szocializációját.

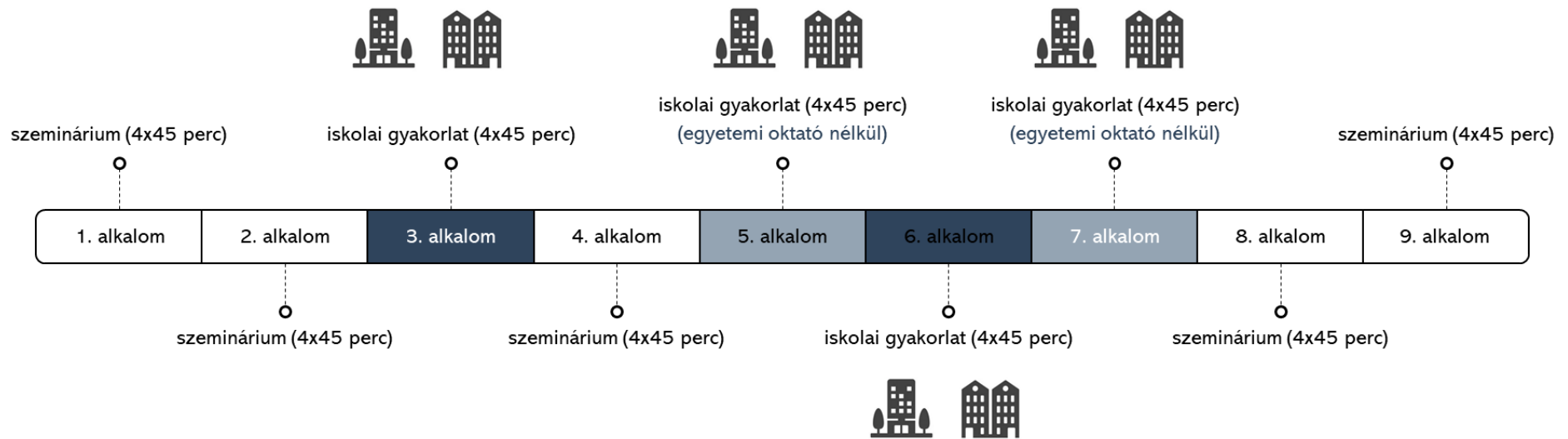
A második pályaszocializációs gyakorlat célja, hogy a hallgatók az iskolákban, tanórákon és tanórán kívüli foglalkozásokon már tanári nézőpontból figyeljék meg az iskola világát, az intézményi környezetet, az infrastruktúrát, illetve iskolai rendezvényeken gyűjtsenek tapasztalatokat az iskola különböző közösségeiről. Fontos cél, hogy a hallgatók megismerjék az iskola társadalmi meghatározottságát, szervezeti kereteit és működését, külső és belső kapcsolatrendszerait, illetve ennek a tanári munkára és a pedagógusszerepre gyakorolt hatását, következményeit.

A *Pályaszocializációs gyakorlat 2. – Iskolák és tanulóközösségek* tárgy teljesítése (optimális esetben) a képzés elején, a harmadik félévben történik. A kurzus a második pályaszocializációs gyakorlatot és szemináriumi munkát ötvözi, mely az iskolai terepmunka során szerzett tapasztalatok feldolgozását segíti. Az intézményi gyakorlatok a *Pályaszocializációs gyakorlat 2.* teljesítéséhez kötődnek, míg a szemináriumi kontaktórák az *Iskolák és tanulóközösségek* szeminárium teljesítéséhez kapcsolódnak. A gyakorlaton és a szemináriumon végzett munka szorosan összefonódik, a hallgatók egy tárgyként teljesítik őket.

A gyakorlatok során a hallgatók az általános iskolák mindennapjaiba kapnak betekintést csoportos és egyénileg szervezett látogatások alkalmával. Optimálisan ez a pályaszocializációs gyakorlat két általános iskolában, csoportbontásban, két 12–13 fős csoportban zajlik. Egy-egy csoport tagjai minden alkalommal ugyanabba az intézménybe látogatnak. A gyakorlat 16 kontaktórák időkeretéből 8 órát (2 gyakorlati alkalom) a páros héten, 8 órát (2 gyakorlati alkalom) a páratlan héten kell teljesíteni.

Ahogy fentebb jeleztük, az intézménylátogatások időpontja a kurzus meghirdetett időszávjában történik majd, ezek részletes ütemezését a kurzus oktatója ismerteti, továbbá elérhető a Neptun tanulmányi rendszer bővebb órarendi információi között is. A féléves munka ütemezését az alábbi ábrán is áttekintheti.

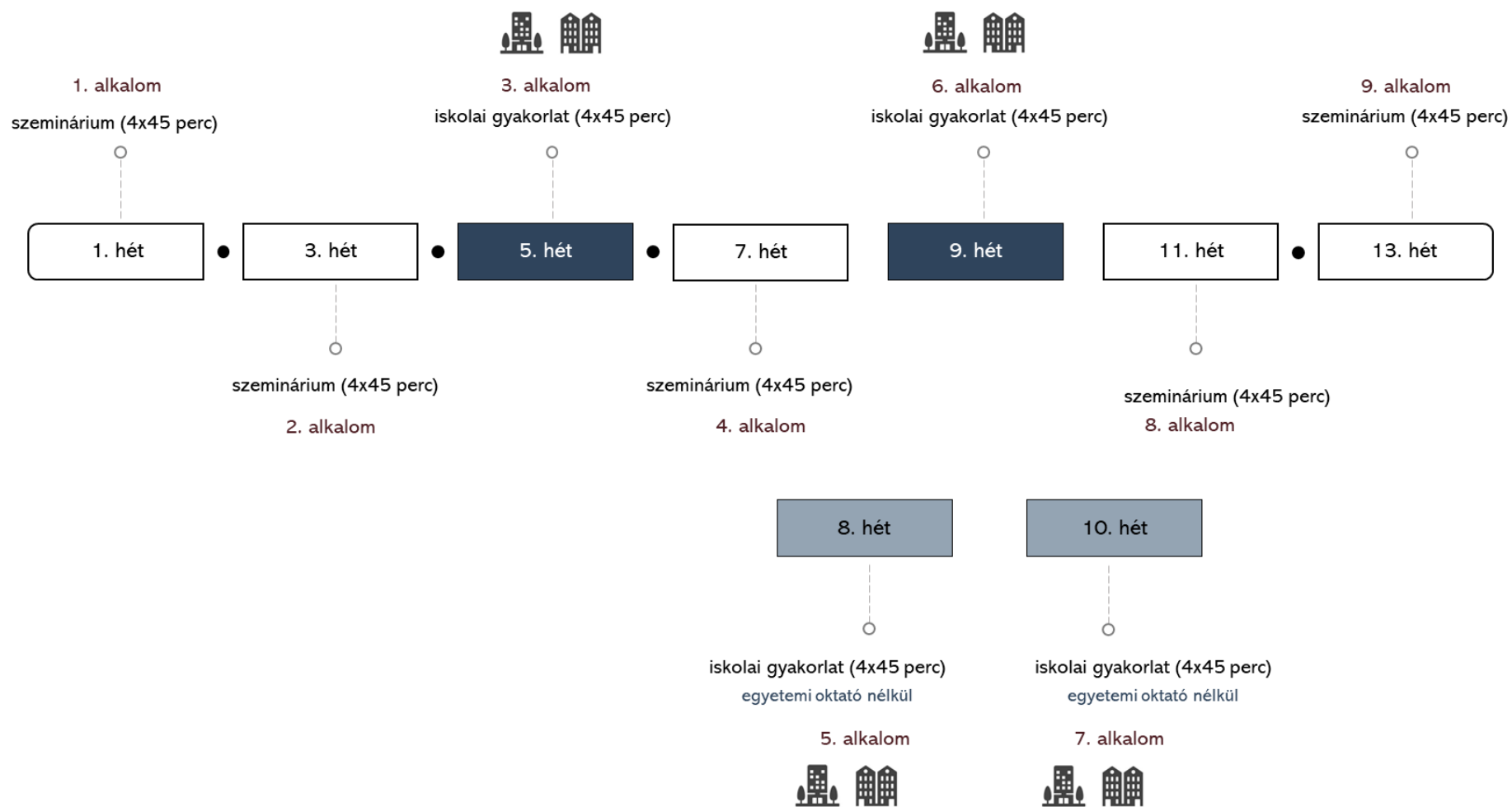
A kurzus tehát kéthetente ismétlődik, kivéve az ötödik, hatodik és hetedik alkalomra tervezett iskolai gyakorlatokat. Az ábrán a kurzus alkalmaihoz kapcsolódó féléves munka elosztását látja. (Kérjük vegye figyelembe, hogy az egyes alkalmak pontos dátuma az Ön kurzusának órarendje szerint alakul majd, attól függően, hogy a kurzust páros vagy páratlan hétre vette-e fel! Erre különösen fontos figyelnie majd az egymást követő heteken történő iskolalátogatások esetén.)

Egy-egy alkalom vagy szemináriumi munkát vagy iskolalátogatási gyakorlatot jelent. A kurzus első, második, negyedik, nyolcadik és kilencedik alkalmán a hallgatók az egyetemen szemináriumi munkát végeznek az oktatóval, míg a harmadik, ötödik, hatodik és hetedik alkalommal külső helyszínen lesznek, ekkor vesznek részt a szervezett, csoportos látogatásokon az oktatóval, illetve egyénileg. Az iskolai

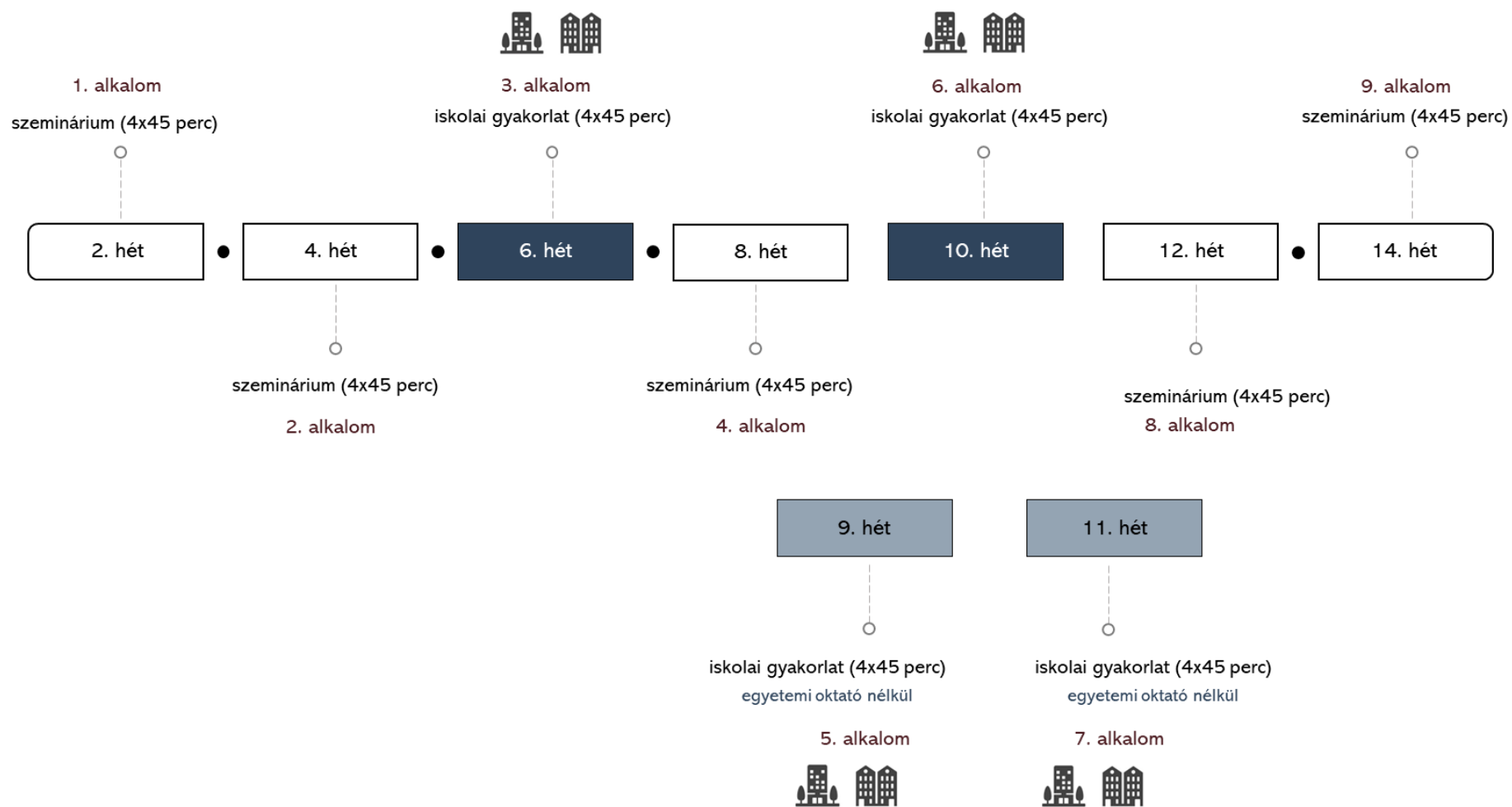
gyakorlatokat a szeminárium résztvevői csoportbontásban, optimálisan két 12–13 fős csoportban teljesítik. Ez azt is jelenti, hogy a félév során a hallgatók minden iskolai gyakorlatot egy intézményben teljesítenek majd, továbbá a csoportbontás miatt az oktató egy alkalommal kíséri majd a hallgatókat a gyakorlaton (a féléves munka harmadik vagy hatodik alkalmán), míg a további gyakorlati alkalmakat önállóan, az iskolában kijelölt pedagógus szakmai támogatásával végzik majd.

Fontos, hogy a negyedik, az ötödik, a hatodik és a hetedik alkalmak egymást követő heteken zajlanak majd, ismét hangsúlyozzuk, hogy az egyes alkalmak pontos dátuma az Ön kurzusának órarendje szerint alakul majd. A könnyebb áttekinthetőség érdekében a féléves munka páros és páratlan heti ütemezését a következő ábrákon tekintheti meg.

Páratlan heti féléves munka:

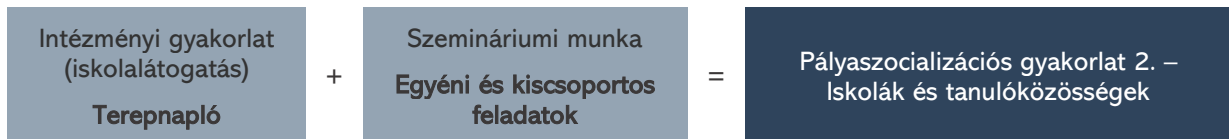

Páros heti féléves munka:

2 A féléves munka feladatai 1.

A kurzus keretén belül a félév során a hallgatók az iskolai gyakorlatokhoz kapcsolódóan végeznek feladatokat, illetve aktívan bekapcsolódnak az egyetemen zajló szemináriumi munkába. A féléves feladatok szorosan kapcsolódnak egymáshoz, vagyis az iskolai gyakorlatokon szerzett szakmai tapasztalatok, az ott végzett munka eredményei beépülnek a szemináriumi munkába.

A terepnapló

Az intézménylátogatásokon való részvétel kötelező, azok nélkül a kurzus nem teljesíthető. Az intézménylátogatások során a hallgatók az iskolai megfigyelések során szerzett tapasztalataikat, szakmai élményeiket a terepnaplóban rögzítik. Minden látogatásról készülnek különböző dokumentumok (például óramegfigyelési jegyzőkönyv, foglalkozásterv, jegyzet, fénykép, interjú), amelyek segítik a megfigyelést, támogatják a tapasztalatok dokumentálását, az elemző munka során pedig megkönnyítik a felidézést.

Az iskolalátogatásokon a hallgatók jellemzően szakmai beszélgetéseken, óralátogatásokon, tanórán kívüli tevékenységekben vesznek részt, valamint egyéni és kiscsoportos megismerő munkát végeznek, így a terepnapló elemei is ezekhez kapcsolódnak majd.

Az iskolalátogatások során a hallgatók a terepnaplóban rögzítik:

- az iskolát bemutató szakmai beszélgetések főbb tanulságait, eredményeit,
- a megfigyelt tanórákat, tanórán kívüli foglalkozásokat meghatározott szempontok mentén,
- a megfigyelt tanári, szülői értekezletek, szakmai műhelyek jegyzeteit,
- a pedagógusokkal folytatott beszélgetések főbb tanulságait, eredményeit.

A terepnapló vezetése a kurzus teljesítéséhez kapcsolódó egyik kötelező feladat. A hallgatók a terepnapló felépítését a szemináriumi munka során részletesen megismerik, és azon a szemináriumok során is dolgoznak majd. A látogatás során pedagógiai megfigyeléseikről a hallgatók jegyzeteket készítenek, mivel a megfigyelés a megismerő munka fontos eleme, melynek eredményeit irányított szempontok alapján kell rögzíteni.

Jegyzet az iskola bemutatásáról

A terepnapló egyik eleme az intézmény bemutatása alapján készülő jegyzet, mely segíti az intézmény megismerését, pedagógiai munkájának megértését. Az első alkalommal tartott intézményi bemutató alkalmával a hallgatók megismerkednek az iskola értékeivel, mindennapi pedagógiai munkájával, az iskolát körülvevő szűkebb-tágabb kontextus sajátosságaival, a tanulók szocioökonómiai jellemzőivel, az iskola közösségformáló szerepével, az osztályfőnöki munka módszereivel és a tanórán kívüli nevelés intézményi gyakorlatával. Erről a szakmai bemutatkozásról készül az első jegyzet. A hallgatók ebben a dokumentumban rögzítik, melyek azok az értékek, közösségformáló gyakorlatok, melyeket a bemutató is érint, továbbá hogy megfigyelhetők-e ezek „lenyomatai” az iskolában, és hogy hogyan mesél mindezekről az iskolát bemutató pedagógus.

Megfigyelési jegyzetek az osztályfőnöki óráról

A hallgatók az iskolalátogatás során megfigyelőként részt vesznek egy osztályfőnöki órán. Ennek az óralátogatásnak a középpontjában az osztályfőnök nevelői szerepe és közösségformáló osztálytermi gyakorlata áll. A megfigyelés dokumentálása során is ezekre kell majd kiemelten figyelni. Az óramegfigyelési jegyzőkönyv tartalmaz a megfigyelést orientáló szempontokat. Fontos megfigyelni (amennyiben erre van lehetőség) a tanórát megelőzően a diákok tevékenységét, hangulatát és a tanulási környezetet. Érdeemes visszaidézni az iskola bemutatását, a gyakorlatot megelőzően végzett megismerő munkát, és hogy vajon megjelennek-e a foglalkozáson valamilyen formában a korábban említett értékek. Az óra alatt ajánlott 15 perces intervallumokban rögzíteni az órai történéseket. Kiemelten a tanári tevékenységekre érdemes figyelni, ez azonban nem választható el a tanulók munkájától, viselkedésétől. A jegyzőkönyv a személyes reflexióknak is teret ad, ide a hallgatónak röviden benyomásait, szakmai meglátásait kell rögzíteni.

Megfigyelési jegyzetek a szakos óráról

A hallgatóknak az intézménylátogatás során lehetőségük lesz az egyik szakjukhoz illeszkedő tanórán is részt venni. Abban az esetben, ha az adott iskolában nincs egyik szakjuknak megfelelő óra sem, a szorgalmi időszakban lehetőség lesz ilyen óralátogatásra egy másik intézményben. A megfigyelt szakos órát megelőzően lesz egy előkészítő foglalkozás, ahol az adott osztályt jellemző sajátosságok, és ezek alapján a tárgy tanításának jellemzői kerülnek bemutatásra. Itt szó esik a szakterülethez kapcsolódó munkaközösség szerepéről, feladatairól, a különböző szaktanárok együttműködésének lehetőségeiről. A szakos óralátogatás fókuszában a szaktanári szerep összetettségének, a tanári tevékenység sokszínűségének megismerése áll. A megfigyelés dokumentálása során is ezekre kell majd kiemelten figyelni. Az óra alatt ajánlott 15 perces intervallumokban rögzíteni az órai történéseket. A jegyzőkönyv a személyes reflexióknak is teret ad, a hallgatók ide röviden saját benyomásait, szakmai meglátásaikat rögzítik.

A terepmunka során minden tanóráról önálló jegyzőkönyv készül.

Az óralátogatást követő megbeszélés jegyzetei

Az óralátogatásokat követően a hallgatóknak lehetőségük lesz az iskola néhány tanárával beszélgetni a szaktanári munkáról, az osztályfőnök mindennapi feladatairól, a meglátogatott osztályfőnöki vagy szaktanári óra tapasztalatairól. Fontos eleme a megbeszélésnek az iskola és az adott tanulók szocioökonómiai jellemzőinek megismerése és az ezekhez kapcsolódó tanári feladatok megvitatása. Az itt felmerülő kérdéseket, feladatokat, kihívásokat és sikereket is rögzíteni kell röviden, vázlatosan, személyes reflexiókkal kiegészítve.

Megfigyelési jegyzetek a tanórán kívüli iskolai foglalkozásokról

A hallgatóknak az intézménylátogatás során lehetőség nyílik megfigyelni tanórán kívüli iskolai foglalkozásokat, szakköröket, iskolai rendezvényeket is. Ezek a helyzetek sokfélék lehetnek, ezért a megfigyelés fókusza is változhat, de elsősorban az iskola személyiség- és közösségformáló szerepe áll a középpontjában. A megfigyelés dokumentálása során is ezekre kell majd kiemelten figyelni. A foglalkozás megfigyelési jegyzőkönyve tartalmaz a megfigyelést orientáló szempontokat is.

Megfigyelési jegyzetek értekezletekről, szakmai együttműködésekről

A terepmunka során többször is lesz lehetőség részt venni olyan fórumokon, ahol a pedagógusok együttműködését lehet megfigyelni (például tantestületi értekező, vezetői értekező, munkaközösségi értekező, esetmegbeszélés stb.), illetve olyan alkalmakon, ahol a szülőkkel való kapcsolattartás vagy az arra való felkészülés figyelhető meg (például szülői értekező, fogadóóra, szülői munkaközösségi megbeszélés). Ezekben a szituációkban a megfigyelés fókuszában elsősorban a pedagógusok együttműködésének szintjei, intézményi formái, illetve a szülőkkel való kapcsolattartás eredményes jó gyakorlatai állnak.

Személyes reflexiók

Valamennyi megfigyelési dokumentumban helyet kapnak a személyes és a szakmai reflexiók. Nézetünk erősen formálja azt, ahogyan önmagunkról, a pedagógiai helyzetekről gondolkodunk. Ezek tudatosítása, a szakmai meglátások kihangosítása a hallgatóknak tanári szerepértelmezésünk megismerése és formálása szempontjából egyaránt fontos, s az elemző munkájukat is segíti. Fontos, hogy a hallgató rögzítse a személyes reflexióit a helyszínen, írja le érzéseit, benyomásait, dilemmáit önmaga számára is, mert az későbbi munkáját segíti.

A terepnapló elemei és formai sajátosságai

A terepnapló alapvetően a hallgató későbbi elemző munkájának támogatására készül tanulása támogatása érdekében. A terepnaplót a hallgató a helyszínen vezeti, majd a látogatást követően rövid időn belül szövegszerkesztő alkalmazással rendszerezve, vagy fénykép formájában feltölti jegyzeteit a kurzusa e-learning felületére. A terepnapló elemei külön nem kerülnek osztályzásra, de a szemináriumi értékelés feltétele, a reflexiókkal ellátott óralátogatási jegyzőkönyvek, megfigyelési jegyzetek feltöltése a kurzus e-learning felületére. Az alábbiakat kell feltölteni:

- 3 óramegfigyelési jegyzőkönyv:
 - osztályfőnöki óra + megbeszélés és reflexió
 - szaktantárgyi óra + megbeszélés és reflexió
 - tanórán kívüli foglalkozás + megbeszélés és reflexió
- 2 megfigyelési jegyzet az alábbiak közül:
 - tanárok együttműködése (például értekező, munkaközösség, teamülés stb.)
 - szülőkkel való kapcsolat tartás (szülői, fogadóóra, levelezés stb.)

3 Az intézménylátogatások tervezett menete

1. alkalom: Csoportos látogatás az iskolában

Ennek az iskolalátogatási alkalomnak a középpontjában a pedagógusok közösségfejlesztő munkájának, ezen belül is az osztályfőnöki munka komplexitásának megismerése áll. Az intézményi bemutatkozás elsősorban az iskola közösségi nevelő munkájának, tanórai és tanórán kívüli lehetőségeinek, gyakorlatainak megismerésére fókuszál. Az iskola bemutatkozó előadását követően a csoport (12-13 fő) egy osztályfőnöki órán vesz részt, melyet szakmai megbeszélés követ az osztályfőnöki munka feladatairól, kihívásairól, dilemmáiról, melynek célja az órán látottakkal kapcsolatos kérdések megvitatása. A látogatás zárásaként a hallgatók megtervezik a következő látogatások egyéni és kiscsoportos feladatait, időpontjait.

	Gyakorlati tevékenységek	Kapcsolódó feladat
12.00 – 14.00	<ul style="list-style-type: none">• Intézménybemutató• Osztályfőnöki óra látogatása	<ul style="list-style-type: none">→ Jegyzet az iskola bemutatásáról→ Megfigyelési jegyzetek a tanóráról
14.00 – 16.00	<ul style="list-style-type: none">• Óramegbeszélés• Hallgatói feladatok tervezése	<ul style="list-style-type: none">→ Szakmai megbeszélés jegyzetei→ Egyéni/kiscsoportos feladattervek

2. alkalom: Kiscsoportos látogatás az iskolában

A második intézménylátogatás első fele a pedagógusok szakmai együttműködésére, az iskolán belül működő tanuló szakmai közösségek megismerésére fókuszál. Ennek keretében a hallgatók kisebb csoportokban vesznek részt szakmai beszélgetéseken, értekezleteken (például: tantestületi értekezlet, osztályfőnöki munkaközösségi értekezlet, vezetői értekezlet, eszmegbeszélés, fejlesztői teamülés, pályázati megbeszélés stb.) Ezeket megfigyelőként vannak jelen, majd kérdéseket tehetnek fel, megoszthatják tapasztalataikat a pedagógusokkal.

A látogatás második felében kiscsoportban hospitálnak (például iskolai rendezvényeken, tanórán kívüli foglalkozásokon, szakkörön, diákönkormányzati ülésen, vagy napköziben). A hospitálás során elsősorban abban a tanulói csoportban történik, ahol a következő alkalommal valamilyen aktív tevékenységet fognak végezni. (Ez lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása vagy a diákok tanulásának támogatása.)

A két blokk (tanárok együttműködésének megismerése, tanórán kívüli tanulói tevékenységek) természetesen rugalmasan alakítható, felcserélhető.

	Gyakorlati tevékenységek	Kapcsolódó feladat
12.00 – 14.00	<ul style="list-style-type: none">• Pedagógusok szakmai közösségeinek megismerése	<ul style="list-style-type: none">→ Szakmai megbeszélések jegyzetei
14.00 – 16.00	<ul style="list-style-type: none">• Részvétel megfigyelőként tanórán kívüli tevékenységen• Hallgatói feladatok tervezése	<ul style="list-style-type: none">→ Szakmai megbeszélés jegyzetei→ Egyéni/kiscsoportos feladattervek

3. alkalom: Csoportos látogatás az iskolában

A harmadik intézménylátogatás első fele a pedagógusok és szülők együttműködésére, kapcsolattartásuk eredményes formáira fókuszál. A hallgatók megismerkednek azzal, hogyan készülnek fel a tanárok a szülői értekezletre, a fogadóórára, a családlátogatásra, valamint arra, hogy, hogyan tartják a szülőkkel a kapcsolatot a digitális szülői fórumokon, levelezőlistákon, a KRÉTA-rendszeren keresztül. Amennyiben lehetőség van rá, a hallgatók részt is vehetnek ilyen eseményeken (fogadóórán, szülői értekezleten), megismerkedhetnek a szülőkkel.

A látogatás második felében a hallgatók kiscsoportban valamilyen előre egyeztetett és megtervezett tevékenységet végeznek a diákokkal (ez lehet egy-egy játék, gyakorlat, módszer megtanítása vagy a diákok tanulásának támogatása). A gyakorlatot követően ezt megbeszélik az iskola pedagógusával és az egyetemi oktatóval. Az intézménylátogatási alkalmakon belül a blokkok természetesen rugalmasan alakíthatók, így például a tervezetten a második gyakorlati alkalomra tervezett tanári együttműködés megfigyelése felcserélhető a harmadik gyakorlati alkalomra ajánlott szülői kapcsolattartás témájú tevékenységgel.

	Gyakorlati tevékenységek	Kapcsolódó feladat
12.00 – 14.00	<ul style="list-style-type: none">• Pedagógusok és szülők kapcsolattartásának formái	→ Szakmai megbeszélések jegyzetei
14.00 – 16.00	<ul style="list-style-type: none">• Tevékenység/foglalkozás szervezése diákoknak• Reflexió a hallgatói gyakorlatra	→ Foglalkozás/tevékenység terv és reflexió

4. alkalom: Kiscsoportos látogatás az iskolában

A negyedik intézménylátogatás középpontjában a szakmai közösségben végzett szaktanári munka megismerése áll, ezért ezen a hallgatók egyik szakjukhoz kapcsolódóan, kisebb csoportokban vesznek részt foglalkozásokon. Az első óra egy előkészítő foglalkozás, ahol az adott osztályt jellemző sajátosságok és ezek alapján a tárgy tanításának helyi jellemzői kerülnek bemutatásra. Itt szóba kerül a munkaközösség szerepe, feladatai, a szaktanárok együttműködésének lehetőségei.

A második órában az azonos szakos hallgatók közösen vesznek részt szakos órákon, melyet közös megbeszélés követ.

A látogatás utolsó részében az iskola érintett tanárai adnak visszajelzést a hallgatóknak: itt kölcsönös tapasztalattmegosztásra kerül sor, amely lezárja a négyalkalmas intézménylátogatást.

	Gyakorlati tevékenységek	Kapcsolódó feladat
12.00 – 14.00	<ul style="list-style-type: none">• Előkészítő beszélgetés szaktanárral• Szaktárgyi óralátogatás	→ Szakmai megbeszélés jegyzetei → Megfigyelési jegyzetek a tanóráról
14.00 – 16.00	<ul style="list-style-type: none">• Megbeszélés• Intézménylátogatás értékelése, a tapasztalatok megosztása	→ Szakmai megbeszélés jegyzetei → Reflexió

4 A féléves munka feladatai 2.

Egyéni szemináriumi feladat: Elemző dolgozat

A féléves munka során a szemináriumi munka része – az intézménylátogatás tapasztalataira építve – egy elemző dolgozat készítése. A dolgozatok szakirodalom felhasználásával készül, önálló elemzések, melyek lehetőséget adnak a gyakorlatok során megélt tapasztalatok szakmai elemzésére, saját reflexiók bemutatására. Az elemző munka során a hallgató az alábbi témák közül választhat egyet:

1. Az osztályfőnöki munka sajátosságai, személyiségformáló szerepe

Az írásbeli munka során az Ön feladata, hogy megfigyelőként átélt tapasztalatai alapján gondolja át az osztályfőnöki feladatkört, ezt a képet már leendő tanárként hasonlítsa össze a szakirodalomban feltárt elmélettel és az iskolalátogatás keretében megismert gyakorlattal. A szemináriumi munka során és az előadáson részletesen foglalkoznak majd az osztályfőnök személyiségformáló és közösségalakító szerepével, szakmai és adminisztratív feladataival. Az iskolai gyakorlat során lesz mód osztályfőnöki órán részt venni, egy osztályfőnökkel beszélni, kihívásokat, dilemmákat, a mindennapi gyakorlat során felmerülő problémákat, konkrét kérdéseket megvitatni. Az Ön feladata, hogy ezt a komplex pedagógiai munkát elemezze, értelmezze és dolgozatában bemutassa. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen tevékenységekből áll az osztályfőnöki munka? Melyek az osztályfőnök legfontosabb feladatai napjainkban? Mi alakítja ezeket a feladatokat, esetleg elvárásokat?
- Milyen osztályfőnöki tevékenységeket látott, jegyzett fel az intézménylátogatási alkalmak során? Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a feladatokat, tevékenységeket?
- Hogyan lehet információt szerezni a közösség sajátosságairól, szerkezetéről és változásairól?
- Milyen szocioökonómiai jellemzői vannak az osztály tanulóinak?
- Milyen módszerek segítik a közösség formálását, alakítását, fejlesztését?
- Hogyan lehet eredményesen kapcsolatot tartani a kollégákkal és a szülőkkel?
- Hasonlítsa össze, ütköztesse saját, tanulóként szerzett tapasztalatait, az intézményben megismert gyakorlattal és a szakirodalomban olvasottakkal!
- Milyen kihívásokkal találkozott a feladatokhoz kapcsolódóan?
- Hogyan látja, melyek azok a feladatok, amelyek közel állnak Önhöz, amelyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, és melyeket él meg kihívásként? Indokolja válaszait!

2. A pedagógusok tanuló szakmai közösségei

Az Ön feladata, hogy dolgozatában az intézményi gyakorlaton tapasztaltak alapján mutassa be a pedagógusok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, tanulásának eltérő formáit, intézményi gyakorlatát (például értekezlet, munkaközösség, fórum, workshop, kirándulás stb.) A szemináriumi munka során és az előadáson részletesen foglalkoznak majd a pedagógusok együttműködésével, szakmai tanulásával, ezek intézményi formáival. Az Ön feladata, hogy ezek iskolai jelenlétét feltárja, működését és kihívásait elemezze, értelmezze, és a dolgozatban bemutassa. A dolgozat felépítését segíthetik az alábbi kérdések.

- Milyen formái vannak a tanárok szakmai együttműködésének, tanulásának?
- Milyen lehetőségeket, tevékenységeket látott, jegyzett fel e téren az iskolalátogatások során?
- Az iskola milyen sajátosságai alakíthatják ezeket a szakmai közösségeket?
- Hogyan rendszerezné az együttműködés, a szakmai tanulás formáit (például formális, nem formális)?
- Milyen kihívásokkal találkozott az iskolai terepmunka során ehhez kapcsolódóan?
- Hogyan látja, melyek azok a feladatok, amelyek közel állnak Önhöz, amelyekhez kapcsolódóan dilemmái vannak, amelyeket kihívásként él meg a tanárok együttműködése, tanulása terén?

Kérjük, a munka elkészítésekor vegye figyelembe, hogy a kérdések a dolgozat megírását segítik, a dolgozat azonban természetesen nem a kérdés-válasz struktúrát követi, hanem összefüggő, esszéjellelű szöveg legyen!

Az elemző dolgozat formai sajátosságai

A dolgozatok esetén elvárás legalább 2-3 szakirodalom felhasználása az elemzés során. Az ajánlott irodalmak között található a választott témához illeszkedő munkákat. A szakirodalom felhasználása során ügyeljen arra, hogy dolgozatában egyértelműen jelölje a szöveg közben is, és a dolgozat végén is a hivatkozásokat. Ennek elvárt formája: APA 7.

Az elemző dolgozat elvárt terjedelme: kb. 12 000–15 000 karakter (szóköz nélkül).

Szakirodalmi ajánlások

Osztályfőnöki munka, közösségi nevelés

Czető, K. (2019). Az iskolához való viszony fogalmi értelmezéseinek összehasonlító vizsgálata: iskolai attitűd, jóllét és elköteleződés. *Iskolakultúra*, 29(10), 17–34. <https://doi.org/10.14232/ISKKULT.2019.10.17>

N. Kollár, K. and Szabó É. (2017, eds.). *Pedagógusok pszichológiai kézikönyve*. Osiris Kiadó. 136–316. (Ötödik rész: Társas kapcsolatok és a személyközi viszonyok. (20–24. fejezetek).)

Solymosi, K. (2020). Az osztályok, csoportok megismerése és hatékony működésük elősegítése. In Czető, K. (ed.), *Megismerni? Hogyan? Miért? A tanulók megismerését támogató módszerek pedagógusoknak*, pp 143–219. Eötvös Loránd Tudományegyetem.

A pedagógusok tanuló szakmai közösségei

Fáyné Dombi, A. (2011). *Pedagógusképzés, pedagógus pálya, kiterjesztett pedagógusszerep*. Szegedi Tudományegyetem. https://www.researchgate.net/publication/315445676_A_megvaltozott_pedagogusszerep

Lénárd, S. and Czető, K. (2022). Az iskola szervezet. In Falus, I. (ed.), *A didaktika kézikönyve*, pp 725–760. Akadémiai Kiadó.

Zétényi Á. (2004). A tanár mint vezető, vezetési stílusok. In Mészáros A. (ed.), *Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága*, pp 360–374. ELTE Eötvös Kiadó.

Módszertani olvasmányok

- Birkenbihl, F. V. (2007). *Játsszunk együtt! – Személyiségfejlesztő társasjátékok*. Saxum Kiadó.
- Falus, I. (2004) A pedagógiai megfigyelés. In Falus, I. (ed.), *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*, pp 98–139. Műszaki Könyvkiadó. (6. fejezet) <https://docplayer.hu/5665571-Bevezetes-a-pedagogiai-kutatas-modszereibe.html>
- Kagan, S. (2009). *Kooperatív tanulás*. Önkonet Szolgáltató és Tan. Kft
- Szivák, J. (2014). *Reflektív elméletek, reflektív gyakorlatok*. ELTE Eötvös Kiadó. <https://www.eltereader.hu/media/2016/05/Szivak-READER.pdf>

Csoportos feladat 1.: Foglalkozás tervezése és megvalósítása

A féléves munka során kiscsoportokban is zajlik a munkavégzés a szemináriumi órákon és az intézményi terepmunka során is. A félév elején az egyetemi szemináriumi órákon 3-4 fős kiscsoportok alakulnak, amelyek rendszeresen végeznek együtt megfigyeléseket, készítenek közös feladatokat, tervet az egyetemen és az iskolában. A csoportok kialakításának fő szempontja, hogy az iskolában a hallgatók milyen tanórán kívüli közösségfejlesztő, tanulást támogató foglalkozást fognak jobban megismerni, melynek munkájába optimális esetben be is kapcsolódnak egy-egy foglalkozás, gyakorlat, feladat kipróbálásával.

Választható területek, feladatok:

- szakkör (például valamilyen témakör részlet, érdekesség, feladat, gyakorlat megtanítása),
- diákönkormányzat (például közösségépítő játékok, vitamódszer gyakoroltatása),
- délutáni foglalkozás (például játékok tanítása, tanulás támogatása a napköziben),
- szabadidős tevékenység (például játékok tanítása, klub foglalkozás szervezése),
- iskolai program (például bekapcsolódás ünnepség, rendezvény szervezésébe, megvalósításába),
- iskolán kívüli program (például részvétel kirándulás, múzeumi foglalkozás megszervezésében).

A hallgatók érdeklődését és az adott iskola által kínált lehetőségeket összevetve, az iskolával szorosan együttműködve a csoportok eldöntik, hogy milyen típusú délutáni tevékenységet ismernek meg jobban, melyekhez kapcsolódnak. Ennek kapcsán a második látogatáskor megismerkednek segítő tanárunkkal (ha lehet, részt vesznek velük közös foglalkozáson), valamint azokkal a gyermekekkel, akiknek gyakorlatot fognak tartani. A következő alkalomra megterveznek egy 15–20 perces foglalkozást, gyakorlatot, játékot, amelyet kiscsoportban ki is próbálnak. A gyakorlatot követően megbeszélik, értékelik a feladat megvalósítását.

A szemináriumi teljesítés része a foglalkozás/tevékenység terv elkészítése és a kipróbálás tapasztalatainak reflektív összegzése. Ezt az anyagot kell feltölteni a kurzus e-learning felületére. Abban az esetben, ha nincs mód a tervezett tevékenység iskolai kipróbálására, csak a terv kerül értékelésre.

Csoportos feladat 2.: Szülő és iskola – Prezentáció

A félév elején alakult 3-4 fős kiscsoport másik feladata, hogy térképezzék fel a szülők és az iskola kapcsolatrendszerét. Ez a téma többször előkerül az intézménylátogatások (beszélgetés, megfigyelés) során, de a szemináriumi órák keretei között is.

A prezentáció elkészítéséhez fontos feltárni:

- Hogyan jellemezhető az iskolát használó családok társadalmi, gazdasági, kulturális háttere? Milyen intézményi válaszok következnek ebből? Hogyan épít az iskola a szülői elvárásokra?
- Milyen eredményes kapcsolattartási formákat végeznek a gyakorlatban?
- Hol van mód a szülőknek/tanároknak egymással érdemben kommunikálni?
- Milyen jó gyakorlatok/dilemmák merülnek fel ebben a kapcsolatban?

A kisebb csoportoknak az iskola és a szülő kapcsolatáról egy prezentációt kell készíteni, melyet az utolsó egyetemi órán 10-10 percen belül lehet mutatni a hallgatótársaknak és az erre az alkalomra meghívott iskolai pedagógusoknak. A bemutató formája lehet: ppt, poszter, digitális poszter, kisfilm, powtoon stb. A bemutatóban szerepelnie kell: a téma elméleti hátterének, iskolai tapasztalatoknak, gyakorlatoknak, fejlesztési ötleteknek.

A szeminárium teljesítésének része a prezentáció, melyet az utolsó szemináriumi alkalom előtt fel kell tölteni a kurzus e-learning felületére, majd az órán a csoport és a vendégek előtt bemutatni.

5 A féléves munka értékelése

A *Pályaszocializációs gyakorlat 2. – Iskolák és tanuló közösségek* kurzus értékelése szemináriumi jeggyel történik. Az értékelés alapját a gyakorlatokon (intézménylátogatás) és a szemináriumi alkalmakon végzett munka adja.

A szemináriumi jegy előfeltétele: Terepnapló elkészítése

A terepnapló vezetése és feltöltése a kurzus e-learning felületére a kurzus teljesítésének feltétele. A terepnaplóra a hallgató nem kap osztályzatot, értékelése két fokozatú: *megfelelt/nem felelt meg*. Hiányos vagy nem megfelelő terepnapló esetén a kurzus nem teljesíthető.

A szemináriumi jegy

A szemináriumi jegy három beadott feladat értékeléséből áll össze:

1. elemző dolgozat – egyéni feladat (50%)
2. foglalkozás/tevékenység terv készítése és megvalósítása – kiscsoportos feladat (25%)
3. prezentáció – kiscsoportos feladat (25%)

Az elemző dolgozat értékelése

Az elemző dolgozatot a választott témában a félév végén kell benyújtani. Az elemző dolgozat az intézménylátogatásokon szerzett szakmai tapasztalatokra épül. A dolgozat értékelése pontozással és rövid szöveges értékeléssel történik.

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	MAXIMÁLISAN ELÉRHETŐ PONTSZÁM
Szakirodalmi megalapozottság	
→ a szakirodalom feldolgozásának mélysége	10
→ a hivatkozások precíz kezelése	
Az elemző szemlélet megjelenése	
→ a munka túllép a megfigyelték lineáris leírásán, megjelenik benne az elemző szemlélet (pl. a pedagógiai értékek, a megfigyelt pedagógiai tevékenységek elemzése, értelmezése)	20
→ a megfigyelt tapasztalatok tudatos beépítése és értelmezése	
Szakmai reflexiók	
→ a szakmai reflexiók megjelenítése, mélysége, szakmai nyelvhasználat	15
Szerkezeti elvárások	
→ struktúra, felépítés, koherencia	5
ÖSSZESEN	50

A foglalkozás/tevékenység terv és kipróbálás

A foglalkozás/tevékenység tervet a 3. intézménylátogatásra kell elkészíteni és a gyakorlat keretében kipróbálni. A tervet a kipróbálás tapasztalataival, a csoporttagok egyéni reflexióival együtt a következő egyetemi szeminárium előtt kell a kurzus e-learning felületére feltölteni.

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	MAXIMÁLISAN ELÉRHETŐ PONTSZÁM
A foglalkozás/tevékenység terv tartalmi sajátosságai	
→ a tervezési folyamat részletessége	
→ alkalmazott módszer relevanciája (életkor, előzetes tudás, alkalmazhatóság)	
→ a szakmai mellékletek kidolgozottsága (minden segédlet, kiegészítő anyag megjelenik a tervben és a mellékletben is)	10 / 20
Gyakorlati megvalósítás	
→ a foglalkozás sikeres megtartása	
→ hatékony időmenedzsment	10 / 0
→ tanulói visszajelzések	
Szakmai reflexiók:	
→ a szakmai reflexiók megjelenítése, mélysége, szakmai nyelvhasználat	5
ÖSSZESEN	25

Prezentáció

A szülők és az iskola kapcsolatát bemutató 10 perces prezentációt az utolsó egyetemi szeminárium alkalmával kell feltölteni a kurzus e-learning felületére, majd az órán bemutatni.

AZ ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI	MAXIMÁLISAN ELÉRHETŐ PONTSZÁM
A prezentáció tartama	
→ releváns szakirodalmakra épül	
→ konkrét iskolai példákat mutat be	
→ elemző, gondolatébresztő, kritikus	15
→ fejlesztő elemeket is tartalmaz	
Gyakorlati megvalósítás	
→ ötletesség kivitelezés	
→ igényes kivitelezés	
→ figyelemfelkeltő bemutatás	10
→ szakmai reflexió	
→ előadásmód, kommunikáció	
ÖSSZESEN	25

4 Gyakori kérdések

Mennyit hiányozhatok a kurzusról?

A hallgatói követelményrendszerrel összhangban Ön maximálisan egy szemináriumi alkalmat és egy iskolai gyakorlati (intézménylátogatási) alkalmat mulaszthat.

Mi történik, ha nem tudok elmenni az egyik iskolalátogatásra?

Az intézménylátogatás pótlásáról egyeztessen a kurzus oktatójával! Kérjük vegye figyelembe, hogy a Tanár leszek című szeminárium feladatainak teljesítéséhez három intézménylátogatási alkalomra van szüksége!

Meddig tartanak az iskolalátogatások?

A külső helyszínen zajló iskolai gyakorlatok a kurzus órarendi sávjában 12.00–16.00 óra között történnek.

Hol találok a kurzus e-learning felületét?

A kurzusok felülete a Canvas, melyet a <https://canvas.elte.hu/> oldalon érhet el. A kurzus sikeres felvételét követően a Canvas-felületre belépve megtalálja annak a kurzusnak a felületét, amelyet Ön felvett (amikor az oktató nyilvánossá teszi a kurzus felületét).

Kézzel írt terepnaplót is feltölthetek?

Igen. A terepnapló dokumentumait feltöltés előtt szövegszerkesztő alkalmazásával szerkeszteni lehet, de nem szükséges. Az iskolalátogatások során kézzel, papíralapon vezetett óramegfigyelési jegyzőkönyvek, jegyzetek fényképét is elegendő feltölteni, amennyiben azok olvasható, áttekinthetően vezetett munkák.

Nekem kell nyomtatnom a jegyzőkönyveket?

Igen. A sablonok letölthetők a kurzus e-learning felületről, de ez nem szükséges, mert elektronikusan is ki lehet tölteni (például laptopon, tableten).

Mi történik, ha a terepnaplóm dokumentumait nem töltöm fel?

A terepnapló elemeinek feltöltése a szemináriumi jegy előfeltétele. Amíg nincs minden elem van feltöltve, vagy azok hiányosak, nem megfelelőek, addig nem szerezhető meg a szemináriumi jegy.

Milyen esetben adható felmentés az iskolai gyakorlatok alól?

A képzés során a tanárszakos hallgató három pályaszocializációs gyakorlaton vesz részt, mindhárom tárgy két egységből áll: intézményi gyakorlatból (iskolalátogatás) és a szakmai tapasztalatok feldolgozását támogató szemináriumi alkalmakból. Azon hallgatóknak, akik felmentést kaptak az intézményi gyakorlat (iskolalátogatás) alól, csak a szemináriumot kell teljesíteniük, a csoportos intézménylátogatásokon nem kell részt venniük, így terepnaplót sem kell készíteni. A tárgyat ebben az esetben is fel kell venniük.

A hallgatók azért kapják a felmentést, mert a legalább egy tanévnyi tanítási gyakorlatuk alapján rendelkeznek olyan mennyiségű és minőségű tapasztalattal, hogy a szemináriumokon aktívan tudnak bekapcsolódni a gyakorlatok során szerzett élmények, benyomások feldolgozásába, és a közös intézménylátogatások nélkül is el tudják készíteni a félévi munkát lezáró alábbi két egyéni feladatot:

1. szemináriumi dolgozat: A pedagógusok szakmai közösségei címmel, melyben a pedagógusok szakmai együttműködésének, tudásmegosztásának, tanulásának eltérő formáit, intézményi gyakorlatát kell a szakirodalom és az iskolai tapasztalatok alapján összegezni. A dolgozat tartalmi és formai követelményei a részletes feladatleírásban találhatóak.
2. prezentáció: A prezentációt egy kiválasztott iskola és a szülők kapcsolatáról kell elkészíteni, melyet lehetőség szerint az utolsó szemináriumi órán 10 percen belül kell mutatni, és feltölteni a Canvas-felületre. A bemutató formája lehet: ppt, poszter, digitális poszter, kisfilm, powtoon, stb. A prezentáció tartalmi és formai követelményei a részletes feladatleírásban találhatóak.

A szemináriumi jegy a két beadott feladat értékeléséből áll össze:

1. elemző dolgozat – a pedagógusok tanuló szakmai közösségei (50%)
2. prezentáció – iskola és a szülő kapcsolata (50%)

Az értékelési kritériumok az értékelés részletes leírásában találhatóak.

Jegyzet az iskola bemutatásáról

NAPLÓ AZ ISKOLALÁTOGATÁSRÓL

HALLGATÓ NEVE:

AZ ISKOLA NEVE

A látogatás időpontja:

A LÁTOGATÁS ELŐKÉSZÍTÉSE (JEGYZETEK)

Az iskola fő jellemzői, értékei, társas-társadalmi kontextusa a pedagógiai program és a bemutatkozó előadás alapján:

AZ ISKOLA BEMUTATÁSA (JEGYZETEK)

Az iskola mint közösség: Közösségi nevelés, csoportok, szakmai közösségek

- Melyek az iskola fő értékei, nevelési céljai a közösségformáláshoz kapcsolódóan?
- Milyen közösségfejlesztő tevékenységeket kínál az iskola? (Például tanórán kívüli foglalkozások, szakkörök, szabadiós tevékenységek, kirándulások.)
- Melyek az iskolai kultúra fontos elemei (például ünnepek, tradíciók, hagyományok)?
- Milyen iskolai közösségek működnek tanulói, tanári, szülői szinteken?

A közösségformáláshoz kapcsolódó értékek

Az értékek megjelenése („lenyomata”) a pedagógiai munkában

A tanulási környezet

- Milyen az iskola hangulata?
- Milyen az iskola épülete?
- Milyenek a tantermek?

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK AZ OSZTÁLYFŐNÖKI ÓRÁRÓL

A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Osztály:	
Az osztályfőnöki óra témája:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók/a csoport tevékenysége:
	A tanulók/a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége	Tetszett/Nem tetszett/Dilemma
15'		
30'		
45'		

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MEGBESZÉLÉS JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- legfontosabb osztályfőnöki feladatok,
- felmerült témák,
- kérdések, dilemmák.

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

Írjon le egy gondolatot, amit továbbgondolt az osztályfőnöki szerephez kapcsolódóan!

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A SZAKOS TANÓRÁRÓL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Tantárgy:	
Osztály:	
Az óra előtti észrevételek:	A tanulók/a csoport tevékenysége:
	A tanulók/a csoport hangulata:
A tanulási környezet (padok elrendezése, dekoráció, stb.) és a terem elrendezésének vázlatos rajza:	

ÓRAI JEGYZETEK

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége
15'	
30'	
45'	

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

1) Röviden írja le azt az órarészletet, ami nagyon tetszett a pedagógus munkájában/ tevékenységében! Miért?

2) Milyen kérdést tenne fel az órán látottakkal kapcsolatban, vagy a tanár órai tevékenységéhez kötődően?

A SZAKOS ÓRAMEGFIGYELÉS ELŐKÉSZÍTÉSÉNEK ÉS MEGBESZÉLÉSÉNEK JEGYZETEI

A megbeszélésen elhangzott:

- az osztály sajátosságai, jellemzői
- a legfontosabb szaktanári feladatok,
- a szakmai munkaközösség működése,
- a szaktárgy tanításának örömei, kihívásai, módszertani sajátosságok
- kérdések, dilemmák.

Reflexióim

(Emeljen ki két gondolatot a beszélgetés kapcsán, melyeket tovább gondolt, amelyek fontosak voltak az Ön számára!)

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK A TANÓRÁN KÍVÜLI TEVÉKENYSÉGRŐL

A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Milyen tanórán kívüli tevékenységet figyel meg?	
A résztvevők sajátosságai (csoportlétszám, összetétel, életkor, érdeklődés, előzetes tudás):	
A tanórán kívüli tevékenység jellemzői:	Mi a program célja? Hogyan illeszkedik az iskola életébe?
	Egyéb sajátosságok (pl. Milyen gyakran van? Kiknek szól? Hogyan kapcsolódik a tanulók érdeklődéséhez?)
A tanulási környezet elrendezésének sajátosságai:	

A PROGRAM/FOGLALKOZÁS TÖRTÉNESEI

Idő	A tanár és a tanulók tevékenysége
15'	
30'	
45'	

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

Írjon le egy gondolatot a tanórán kívüli
tevékenység megfigyelésével kapcsolatban,
amelyre pedagógiai nézőpontból építeni
tud a megtervezendő kiscsoportos
foglalkozás előkészítése során!

MEGFIGYELÉSI JEGYZETEK MÁS SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL, ESEMÉNYEKRŐL	
A jegyzőkönyv készítője:	
Az iskola neve (a megfigyelés helyszíne):	
A megfigyelés időpontja:	
Milyen szakmai tevékenységet figyel meg?	
A résztvevők sajátosságai (szerep, csoportlétszám, összetétel, életkor):	
A szakmai program jellemzői:	Mi a szakmai program/esemény célja? Hogyan illeszkedik az iskola életébe?
	Egyéb sajátosságok (pl. Milyen gyakran van? Kiknek szól? Kik a résztvevői?)
A tér elrendezésének sajátosságai (Hol tartják? Hogyan helyezkednek el a résztvevők?):	

A SZAKMAI PROGRAM/ESEMÉNY FŐBB TÖRTÉNESEI

A résztvevők tevékenységei

Idő

Segítő kérdések:

Ki(k) vezeti(k) a programot? Miről van szó? Hogyan zajlik a megbeszélés? Mik a főbb témakörök, felmerülő kérdések?

SZEMÉLYES REFLEXIÓ

Fogalmazzon meg egy kérdést, dilemmát,
írjon le egy helyzetet a szakmai programmal
összefüggésben, melyet pedagógiai
nézőpontból izgalmasnak,
továbbgondolásra érdemesnek talált!

Foglalkozásterv/Tevékenységterv-sablon

FOGLALKOZÁSTERV/TEVÉKENYSÉGTERV	
A terv készítői:	
Időtartam:	
Pedagógiai célok:	
A foglalkozás/tevékenység témája/tartalma:	
Fejlesztendő tanulói kompetenciák:	
A tanulók életkora:	
A tanulócsoport jellemzői:	

Idő	Tanári tevékenység	Tanulói tevékenység	Módszerek	Eszközök	Megjegyzések

REFLEXIÓ A FOGLALKOZÁS/TEVÉKENYSÉG MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL

Kérjük, hogy amennyiben volt lehetőségük megvalósítani foglalkozástervüket, reflektáljon annak történéseire!

Alább olvashat néhány segítő szempontot, kérdést, melyek orientálják gondolkodását. Kérjük, hogy a kérdéseket az Ön gondolkodását segítő szempontokként kezelje! A feladat és cél nem a kérdések mechanikus megválaszolása, hanem összefüggő reflektív szöveg alkotása.

- Milyen előzetes érzésekkel vágott neki a foglalkozásnak?
- Hogyan érezte magát a foglalkozás során
- Volt-e esetleg olyan történés, ami váratlan volt az Ön számára?
- Hogyan látta a tanulók csoportját, tevékenységét?
- Vajon mennyire érezték jól magukat a diákok?
- Felfigyelt-e esetleg valamire a csoport működésében?
- Sikerült-e elérni a kitűzött célokat?
- Hogyan tudtak együttműködni csoporttársaival a tervezés és a megvalósítás során?

Történt-e a foglalkozáson olyan:

- ami elgondolkodtatta?
- ami a tanári feladatok vonatkozásában újszerű volt Önnek?
- amit sikerként élt meg?
- amit kudarcként élt meg? Mit csinálna másképpen?